

A székesfehérvári prépostság középkori kiváltságai egy XVIII. századi „vitairatban”

A Magyar Országos Levéltárban a Magyar Kancelláriai Levéltár (A 93) Acta Particularia nr. 2. (1. csomó) jelzet alatt található egy terjedelmes, 159 folio terjedelmű irat, amely lényegében különböző, 1715 és 1725 között keletkezett, a székesfehérvári prépostságot érintő okiratokat tartalmaz. A társaskáptalan történetével foglalkozó szakirodalomban természetesen ismert ez a forrás, eddig mégis kevés figyelmet fordított rájuk a kutatás. Mindezzel összefüggésben két, véleményem szerint lényeges kérdés fogalmazódik meg: 1) pontosan milyen középkori források találhatók ebben a XVIII. századi vitairatban, és 2) hogyan hasznosíthatók ezek a prépostság jogállására vonatkozóan a Mohács előtti időszakban.

Maga a forrás keletkezése ahhoz a vitához köthető, amely Nesselrode Vilmos Ferenc Bertram székesfehérvári prépost (1703–1729), pécsi püspök és Sachsen-Zeitz Keresztély Ágost esztergomi érsek (1707–1725), győri püspök¹ között bontakozott ki a prépost valamint az érsek jogainak tárgyában 1715–1725 között.² Első látásra joggal merülhet fel a kérdés, hogy forrásunk mennyiben kapcsolódik a címbe is jelzett témához, azaz a társaskáptalan középkori történetéhez. Mint ismeretes, a prépostság helyzetére – különös tekintettel kiváltságaira – nézve eredeti középkori oklevél alig maradt fenn. A társaskáptalan jogi státuszát meghatározó pápai oklevelek jelentős része – ha kései másolatban is – de fennmaradt a jelen forrásban, amelynek így értéke jelentősen megnövekszik.

A társaskáptalan jogi helyzetét bemutató korábbi szakirodalom azonban sajnálatos módon a forrás adta lehetőségeket nem igazán használta ki, jellemző példái ennek azok a hivatkozások, amelyek mindig a forrás egészére, és sohasem annak

¹ Az érsek életére és munkásságára ld.: LAKATOS ADÉL: Sachsen-Zeitz Keresztély Ágost. In: *Esztergomi érsekek 1001–2003*. Szerk. BEKE MARGIT. Budapest 2003. 326–331.

² A vita rövid összefoglalását ld.: NÉMETH AMBRUS: A székesfehérvári kiváltságos prépostság és az esztergomi érsekség. In: *Századok* 35 (1901) 547–551. A prépost és az érsek vitáját a szerző 1715 és 1720 közé helyezte. A polémia azzal kezdődött, hogy Nesselrode prépost másolatban megküldte XI. Kelemen pápa 1715. február 13-án kelt bulláját Gönc Celesztin pannonhalmi apátnak, arra kérve, hogy az abban foglaltaknak szerezzen érvényt. XI. Kelemen pápa bullája tulajdonképpen X. Leó pápa 1519. május 15-én kelt kiváltságlevelének átirata, ill. a kiváltságok megővését a kalocsai érsek, a váci püspök és a pannonhalmi apát feladatává tette. A kiváltságok biztosítása azonban nem következett be, mert az apát Keresztély Ágost esztergomi érseknél bejelentette a prépost kérését. Az érsek jogai biztosítása, ill. védelme érdekében válaszolt az apátnak, hangsúlyozva joghatóságát a prépostság felett, ill. III. Károly király közbenjárását kérte. Ez utóbbi pedig 1715. július 7-én lényegében megparancsolta az apátnak, hogy ne tegyen semmi olyat, ami az érsek jogait csorbitaná. Az ügy ezután Rómába került, ahol 1720-ban olyan döntés született, hogy a székesfehérvári prépost az esztergomi érseknek mint apostoli követnek az alárendeltje. Mindezek alapján, figyelembe véve a vizsgált iratban szereplő valamennyi dokumentumot, a gyűjtemény a pápai döntés után, a vita kiújulásakor került összeállításra, 1720 és 1725 között.

egy-egy részére hivatkoznak. Éppen emiatt vált szükségessé a forrás alaposabb vizsgálata, amely mint majd látszik, okozott némi meglepetést.

Már az első kézbevételekor kiderült, hogy egy viszonylag heterogén forrásról van szó, amely lényegében egy a XVIII. század elején prépost és az érsek közötti jogvita során összeállított forrásgyűjtemény, „vitairat”. Mivel kutatásom során alapvetően a társaskáptalan Mohács előtti jogi helyzete foglalkoztatott, először is el kellett választani azokat a részeket, amelyek kizárólag koraujkori vagy újkori, XVI–XVIII. századi vonatkozásokat tartalmaznak azoktól, amelyek viszont középkori oklevélszövegeket (is) tartalmaznak. Ez első pillantásra nem tűnt különösen nehéz feladatnak az irat levéltári leírása alapján.³ A középkori részek leválasztása mégsem volt problémamentes. Egyrészt nehézséget okozott, hogy egy részük csoportba fűzve, kései, XVII. század végi – XVIII. század eleji másolatokban szerepeltek eredetileg, amelyeknek szintén csak másolatban szerepelnek a jelen gyűjteményben. Másrészt az egyes középkori oklevélszövegek rekonstruálását nagy mértékben hátráltatta az a tény, hogy a megadott folio számozás sok helyen eltér a valós szövegebeosztástól. Mindezt részben megmagyarázza magának a forrásnak a gyűjtemény jellege, amely némely esetben eredetileg nem egymáshoz tartozó korábbi forrásokat forrasztott egybe. A különböző lapokat ugyanis a gyűjtemény-jelleg miatt egybefűzték, vélhetőleg így nyerte el forrásunk ma ismert fűzetszerű alakját. Ennek felismerése még nem jelenti a probléma – a szöveg tagolódásának – megoldását, mivel az iratanyag ma is meglévő folio számozása néhány helyen teljesen helytelen.

A kutatáshoz felhasználandó szövegek leválasztásához tehát elsőként azok tagolódását kellett meghatároznom, azaz azt, hogy mely – gyakran a mai számozás alapján nem egymást követő foliokon következő – szövegek tartoznak egybe. Mindezt megnehezítette a mai állapotban is jól látható kettős, helyenként hármas számozás. Az egyes szövegek elválasztásánál a megadott folio beosztás jelzéseit vettem alapul. A szövegek azonosításához felhasználtam a más forrásból, kiadásból ismert pápai okleveleket, ezek alapján (is) igyekeztem az egyes szövegeket elhatárolni egymástól.⁴

A vizsgálat alapján összesen 13, a székesfehérvári prépostság jogállására vonatkozó 1526 előtt keletkezett pápai oklevelet sikerült azonosítani. Ezek időrendben a következők: III. Sándor keltezetlen (5), III. Kelemen egy 1188. április 5-i (13), egy keltezetlen, valószínűleg 1191 körüli (4), IX. Gergely két, 1239. március 6-i (11) és 1241. július 16-i (12), V. Orbán 1366. augusztus 1-i (10), IX. Bonifác valószínűleg 1389-es (6), V. Márton 1427. június 27-i (7), IV. Sixtus 1371. április 15-i (8), 1473. november 11-i, végül X. Leó három, egyaránt 1519. május 13-án kelt oklevele (1, 2, 3).

A korábbi kutatás sajnálatos módon e források közül csak néhányat használt fel eddig, leginkább III. Sándor, III. Kelemen, IX. Bonifác, V. Márton és X. Leó egy oklevelét. Mint fentebb utaltam rá, ezek hivatkozása meglehetősen esetleges volt,

³ Ld. a tanulmány végén az 1. táblázatot!

⁴ Ld. a tanulmány végén a 2. táblázatot!

lényegében az itt alaposabban bemutatott XVIII. századi forrás „címére” (Acta particularia nr. 2.) utaltak, egyes szövegeket pedig a rendelkezésre álló egyházi forráskiadványok néhol hiányos közlése alapján idézték.⁵ Szerencsére e XVIII. századi forrás – a táblázat tanúsága szerint – az oklevelek szövegét nem egy esetben több változatban is fenntartotta, igaz ezek többsége egy közös szövegre, XI. Kelemen pápa 1715. február 13-án kelt megerősítő bullájára megy vissza, pontosabban annak a jelen iratban szereplő másolataira.

Az iratban szereplő pápai oklevelek tartalmi rekonstruálása azért jelentős, mert ezzel válhat valamelyest is teljessé az a kép, amelyet a székesfehérvári prépostság jogállásáról megrajzolhatunk a Mohács előtti időszakban. Ha ugyanis e forrás nem állna rendelkezésre, meglehetősen hiányos adatokkal kellene beérnünk. Fontos volt tehát annak tisztázása, hogy pontosan milyen középkori forrásokat is rejt a XVIII. századi vitairat.

A tizenhárom pápai oklevél azonosítása mellett nem kevésbé fontos az egymáshoz való viszonyuk feltárása. Ezt azért szükséges hangsúlyozni, mert nem mind a 13 oklevél tekinthető önálló szövegnek. Lényegében csupán csak az 1–3, és a 9–12 számokkal jelölt források önállóak, vagyis III. Kelemen 1188-as, X. Leó három, 1519. május 13-i, ill. IX. Gergely két és V. Orbán egy oklevele. A többi öt pápai oklevél lényegében egybetartozik, mivel mindegyik X. Leó 1513. május 13-i oklevelében maradt fenn (3). Sajnos azonban e XVI. század eleji pápai bulla egyik esetben sem tartalmazza a korábbi pápák okleveleit teljes szövegükben, vagyis nem írja át azokat szóról szóra. A legjobb a helyzet még III. Kelemen 1191 körülre tehető oklevelével, ennek szövegét szinte teljes egészében megtaláljuk X. Leó bullájában. Hasonlóképpen bővebb szöveget hoz IX. Bonifác és IV. Sixtus oklevelei esetében, míg III. Sándor és V. Márton oklevelénél ez csak az említés szintjére korlátozódik.⁶

A bevezetőben feltett második kérdésre, vagyis arra, hogyan is hasznosíthatók ezek az oklevelek a prépostság jogállása tekintetében, a válasz összetettebbnek mutatkozik, mint az első esetében. Előjáróban meg kell jegyeznem, hogy csak ezekre az oklevelekre alapozva aligha lehet koherens képet rajzolni a társaskáptalan jogi helyzetéről a középkorban, mégis jelentős segítséget biztosítanak a többi forrással

⁵ Ld. SEBESTYÉN JÓZSEF: A székesfehérvári prépostság és káptalan egyházi kiváltságai. In: *Századok* 59 (1925) 376–395., 60 (1926) 462–497. passim. ÉRSZEGI GÉZA: A székesfehérvári Boldogasszony Egyház kiváltságairól. In: *A székesfehérvári Boldogasszony Bazilika történeti jelentősége*. Szerk. FARKAS G. (Közlemények Székesfehérvár város történetéből III.) Székesfehérvár 1996. 115–142. passim.

⁶ X. Leó oklevele elsőként III. Kelemen 1191 körülre tehető bullájának tartalmi átírását hozza, amely éppen csak megemlíti elődjét, III. Sándort, aki oltalmába vette a prépostságot. Ezt követi III. Kelemen rendelkezésének részletesebb ismertetése, amely két részre osztható: 1) a korábbi kiváltságok ismertetésére, 2) a pápa új, saját rendelkezéseire. X. Leó oklevele ezután már valamivel rövidebb terjedelemben ismerteti IX. Bonifác kiváltságlevelének tartalmát, majd pedig röviden utal arra, hogy azt V. Márton bullájában megerősítette. Ezt követi IV. Sixtus pápa két rendelkezésének rövid ismertetése, végül X. Leó pápa mindezeket megerősítő záró rendelkezése.

való összevetés esetén. Tekintettel azonban a területi korlátokra, ezen a helyen csak a legfontosabb elemeket emelem ki.⁷

A prépostság – közfelfogással ellentétben – alapítása idején még nem rendelkezett jól körülhatárolt egyházi kiváltságokkal a szónak abban az értelmében, hogy mentesült volna a felettes egyházi igazgatási szint (veszprémi püspök, esztergomi érsek) joghatósága alól. Úgy tűnik, hogy a társaskáptalan a XII. század második feléig inkább csak olyan különleges előjogokkal rendelkezett, amelyek az uralkodóknak királyi kápolnaként teljesített szolgálatával hozhatók összefüggésbe (koronázási jelvények, koronázás helyszíne, rationale). Ez természetesen jó alapot szolgáltatott a későbbi jogfejlődéshez. Ennek első állomása lehetett, az a ma már csak utalásszerűen ismert III. Sándor-féle rendelkezés, amely pápai oltalmat adott a prépostságnak.⁸ Noha pontos szövege nem ismert, III. Kelemen pápa későbbi – 1191 körülre tehető – kiváltságlevele alapján sejthető, hogy a *protectio* mellett leginkább a megyéspüspök szentelő hatalmának túlkapásaival szemben igyekezett megvédeni a prépostságot. A forrásunkban is olvasható III. Kelemen-féle rendelkezés lépett túl ezen radikálisan, amikor olyan új kiváltságokat adott a társaskáptalannak, amely a területileg illetékes püspök, illetve az érsek kormányzati hatalmának legfontosabb elemeit (egyházi fenytékek alkalmazása, zsinatra hívás) vont meg tőlük, egyúttal a prépostságot az Apostoli Szék joghatósága alá helyezte.⁹ Lényegében ezt ismételte meg III. Ince pápa 1202. november 15-én, amikor a III. Kelemenével szinte azonos szövegű kiváltságlevelet adott a prépostság részére.¹⁰ Ezzel a társaskáptalan lényegében passzív exemptiot nyert. Jogállása az esztergomi érsek jogai körül a XIII. század első felében még ki-kiújuló vita ellenére megállapodott, ezt mutatják azok a 1234 és 1304 közötti források, amelyek majd’ mindegyike közvetlenül utal az Apostoli Szék alá rendelt exempt státuszra a *nullo medio* (*nullo mediante*) formula alkalmazásával.¹¹

A XIV–XVI. század érdekes kettőséget mutat a prépostság jogállásában. Egyrészt elmondható, hogy a passzív exempt státusban nem következett be érdemi változás, noha egy-egy oklevél alapján feltehető, hogy időnként támadás érte a

⁷ A prépostság jogi helyzetét a közelmúltban igyekeztem részletesen is bemutatni a már korábban is ismert és a jelen tanulmány alapját képező XVIII. századi forrás együttes használatával. KISS GERGELY: A székesfehérvári prépostság egyházi helyzete a középkorban. In: *Századok* 141 (2007) (továbbiakban: KISS 2007) 271–297.

⁸ Ld. 2. táblázat 5. Már itt jelzem, hogy ugyancsak az említés szintjén fennmaradt V. Márton 1427. június 27-i megerősítő oklevelében. Monumenta Romana episcopatus Veszpremiensis – A veszprémi püspökség római oklevéltára Edita Collegio Historicorum Hungarorum Romano – A veszprémi püspökség római oklevéltára Közrebocsátja a Római Magyar Történeti Intézet. I–II. Budapestini 1896–1898. (továbbiakban: MREV) III. 54–55.

⁹ Ld. 2. táblázat 4., ill. V. Márton 1427. június 27-i megerősítésében. MREV III. 54–55.

¹⁰ Österreichische Nationalbibliothek Codex 5077. 12., 261–263. KARÁCSONYI JÁNOS: Hol bővítették ki a Hartvik-legendát először és másodszor? In: *Századok* 35 (1901) 991–1008., 1002–1004. Átírva: IX. Bonifác pápa, 1389. június 24. / Surseni Mihály közjegyző: 1494. április 29. / XV. század egyszerű másolat (hiányos): DF 229857 (Veszprémi székeskáptalan országos lt. Capsa A. nr. 14.)

¹¹ E források részletesebb ismertetését ld.: KISS 2007. 284–285. és uo. 36–38. jz.

társaskáptalan kiváltságait a veszprémi püspök vagy az esztergomi érsek oldaláról. Legalábbis erre következtethetünk IX. Bonifác 1389-re tehető kiváltságleveléből, és talán ez állhat X. Leó terjedelmes bullájának háttérében is. Másrészt a társaskáptalan jogi helyzetében elindult egy rendkívül sajátos fejlődés, amelyet a prépostságnak alárendelt egyházi intézmények feletti önálló kormányzati joghatóság kiterjesztésére irányuló lépések világosan jeleznek. E fejlődés első jelei már a XII. században kitapinthatóak, IX. Gergely két, forrásunkban önállóan is fennmaradt rendelkezésében érhető tetten.¹² Az önálló kormányzati joghatóság kialakításának és kiterjesztésének folyamata a XIV. század második felétől vett nagyobb lendületet. 1366. augusztus 1-én V. Orbán engedélyezte egyes püspöki díszjelek (mitra, ezüst pásztorbot) használatát ünnepi misek alkalmával.¹³ Noha e kiváltság összefüggésbe hozható a prépost kiemelkedő szerepével a királykoronázás során, úgy vélem, jó alapot biztosított a későbbiekben kézzelfoghatóbbá váló ilyen irányú, a prépostot már-már püspököknek mutató törekvések sikerre viteléhez. E célkitűzések gyakorlati megvalósításának kísérlete a XIV. század első felében öltött testet, amikor (Zólyomi) Benedek prépost négy olyan kiváltságot is kieszközölt XXIII. János (ellen)pápától, amelyek kiterjesztették szentelő és kormányzati joghatóságát a társaskáptalannak alárendelt intézmények felett, illetve tágabb értelemben püspöki jogokat biztosítottak a prépost számára.¹⁴ A privilégiumok érdekessége leginkább az, hogy e kiváltságok az előzetes várákozással szemben nem a veszprémi püspök vagy az esztergomi érsek ellenkezését váltották ki, hanem éppen a prépostot és a káptalan fordították szembe egymással. A káptalan ugyanis több alkalommal is nehezményezte, hogy e jogokat a prépost csak a maga számára biztosította, az előbbi küzdelmét végül 1432-ben siker koronázta.¹⁵ Ezt követően – immár a prépost és a káp-

¹² IX. Gergely 1239. március 6-i és 1241. július 16-i kiváltságleveleiről van szó, amelyek engedélyezik a betegek áldoztatását, ill. a kanonokok feletti ítélkezés jogát megerősíti a prépost számára. A93 Acta particularia nr. 2. vol. 412v. 1700. augusztus 31-i egyszerű másolatban. Ld. 2. táblázat 11., 12.

¹³ Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia maximam partem nondum edita ex tabularis Vaticanis deprompta, collecta ac serie chronologica disposita ab AUGUSTINO THEINER. I–II. Romae–Zagrabiae 1863–1875. II. 81. A 93 Acta particularia nr. 2. fol 411v (1699. október 16-i másolatban). Ld. 2. táblázat 10.

¹⁴ A pápa 1411. február 26-án engedélyezte, hogy a prépost püspöki jelvényeket használhasson a prépostsághoz tartozó egyházakban bizonyos feltételek mellett. MREV II. 356–357. Szintén 1411-ben, szeptember 18-án a korábbi kiváltságot megerősítve 100 napi búcsú engedélyezésére adott jogot. MREV II. 361. Az év végén, november 15-én pedig tovább bővítette a kiváltságokat azzal, hogy engedélyezte a prépostnak, hogy karingben, gyűrűvel áldást oszthasson saját egyházában és bármely más helyen is. MREV II. 360. Ugyanazon a napon engedélyt adott arra, hogy a prépost 12 kanonoki javadalmat adományozzon saját belátása szerint. MREV II. 363–364. Végül, 1514. június 24-én a pápa kiterjedt ítélkezési kiváltságot adott a prépostnak, külön is utalva a prépost jogainak püspöki jellegére. MREV II. 364.

¹⁵ A káptalan első alkalommal 1425. október 21-én tett panaszt a prépost ellen. Sajátos érvelésében azt kifogásolta a testület, hogy a XXIII. János által adott kiváltságokat a prépost nem egyedül kapta, nehezményezték, hogy a prépost jogaival visszaél. Panasszal éltek abban a tekintetben is, hogy az említett kiváltságokat nem lehet a korábbi – III. Sándortól, III. Kelemtől és IX. Bonifáctól kapott – privilégiumokból levezetni. Meglepő módon a káptalan javaslatot is tett a problémák megoldására: kérték a korábbi pápai kiváltságlevelekben foglalt jogok megerősítését, másfelől a Benedek prépostnak megadott kormányzati jogok gyakorlásával egy a kanonokok közül választandó személyre kívántak felhatalmaztatni. Az

talán együttműködése eredményeképpen – az 1470-es években a társaskáptalan igyekezett kormányzati joghatóságát tovább bővíteni, kiterjeszteni. Erre utal IV. Sixtus pápa két, 1471. április 15-én, illetve 1473. november 13-án kiadott kiváltságlevelé, amelyekben egyrészt kiterjesztette a káptalan kiváltságait valamennyi neki alárendelt egyházi intézményre, másrészt lehetővé tette saját egyházi bírósági jog (kormányzati hatalom!) gyakorlását ugyenezen intézmények felett.¹⁶ Végül ebbe a sorba illeszkedik X. Leó pápa három, 1519. május 13-án kiállított privilégiuma. Az elsőben lehetővé tette a hívek gyóntatását, feloldozását, búcsú engedélyezését,¹⁷ a másodikban elismerte a káptalan jogát a kanonoki hagyatékok tekintetében,¹⁸ míg a harmadikban – ahogy már korábban említettem – összefoglalta a káptalan eddig megszerzett kiváltságait, egy keretbe foglalva III. Sándor, III. Kelemen, IX. Bonifác, V. Márton, IV. Sixtus korábbi privilégiumait¹⁹. Ezzel egyetlen pápai kiváltságlevelé szövegébe illesztette a prépostság passzív, illetve a már aktív exemptiojára (önálló szentelő és kormányzati joghatóságra) vonatkozó szerzett jogait. Úgy vélem, nem lehet véletlen, hogy a XVIII. századi vitáiban is éppen ez XVI. század eleji pápai privilegium szerepel a legtöbbet, részben azért, mert ez tartotta fenn leginkább a korábbi pápáktól nyert kiváltságokat, részben azért, mert ebben egyszerre volt jelen a prépostság kétirányú jogi törekvése: saját függetlenségének (passzív exemptio) és az önálló szentelő és kormányzati, azaz nem is annyira burkoltan, a püspöki joghatóság legfontosabb elemeinek biztosítása. Az, hogy ez a XVIII. század elején mire volt elég, már egy másik történet.

érvelés lényege éppen az, hogy nem a megadott kormányzati joghatóságot kifogásolta a káptalan, hanem azt, hogy az csak a prépostot illesse meg. MREV III. 57–58. A káptalan törekvését egyelőre nem koronázta siker, mivel Benedek prépostnak sikerült jogait V. Márton pápával elismertetni, leszámítva a kanonoki javadalmak létesítésének jogát (1426. április 26. MREV III. 76–77.). Sőt, a pápa 1430. április 6-án, elutasítva a káptalan felhatalmazásra vonatkozó kérelmét, az ügy vizsgálatát az esztergomi érsekre és a győri püspökre bízta, noha a káptalan korábbi panaszában kifejezetten kérte az esztergomi érsek mellőzését, és helyette a közvetlen pápai döntést, hogy ezzel elejét vegye az érsek bárminemű joghatósági ambícióinak. MREV III. 64–65. Az ügyben végül hosszas huzavona után IV. Jenő pápa hozott döntést, aki érvénytelenítette XXIII. János 1414. június 24-i, valamint V. Márton 1426. április 26-i kiváltságlevelét. MREV III. 80–83. Szintén e vitához kapcsolható V. Márton 1427. június 27-én kiadott bullája – amely X. Leó 1519-es okleveléhez hasonlóan – megerősítette III. Sándor, III. Kelemen és IX. Bonifác kiváltságait. A vitára részletesebben ld.: KISS 2007. 287–292., KISS GERGELY: Viszály a székesfehérvári társaskáptalanban. Zólyomi Benedek prépost és a kanonokok vitája a prépostság egyházjogi kiváltságairól. In: *A pécsi egyházmegye vonzásában. Ünnepi tanulmányok Timár György tiszteletére*. Szerk. Fedelecs TAMÁS – HORVÁTH ISTVÁN – KISS GERGELY. (METEM könyvek 63.) Budapest 2007. 117–134.

¹⁶ Ld. 2. táblázat 8–9.

¹⁷ Ld. 2. táblázat 1.

¹⁸ Ld. 2. táblázat 2.

¹⁹ Ld. 2. táblázat 3.

1. táblázat: A forrás (A 93 Acta particularia nr. 2.) szerkezeti tagolása a levéltári leírás alapján (dőlt betűvel szerepelnek a teljessen vagy részben középkori vonatkozású részek)

idő	egycdi jelzet	folio	tartalom
1710. 05. 10.	Litt A.	367–368	Leopoldus Myller és Franciscus Wierth S. J. nyilatkozata a székesfehérvári plébánia jogállásáról
1715. 11. 16.	Litt. F., G.	369–376	Nesselrode Vilmos prépost válasza az esztergomi érsek kérdéseire a székesfehérvári prépostságot illető érseki előjogok tárgyában
1715. 11. 30.	Litt. B., E., C., D.	377–380	Feljegyzések a székesfehérvári prépostság leendő jogi helyzete tárgyában. 1715
1713. 11. 25.	–	381–387	Az esztergomi érsek felségfolyamodványa
1716. 01. 09.	–	388–389	Nesselrode prépost felségfolyamodványa, előterjesztve: 1716. január 9.
1699 (1715)	–	390–396	<i>X. Leó pápa bullája a prépost részére (másolat)</i>
1715	–	395–412	<i>A pozsonyi társaskáptalan átiratai középkori pápai bullákról</i>
XVIII. század	–	416–417	<i>III. Kelemen pápa bullája (1188)</i>
1717 előtt	–	419–422	A székesfehérvári prépostság préposti kinevezései 1596–1717
1725 e.	–	423	A prépostság körüli vitával kapcsolatos kancelláriai iratok jegyzéke 1715–1725
1722. 03. 20– 28.	–	424–425 (sérült)	Székesfehérvár város levele a prépostság ügyében
1722. 05. 07.	–	426–430	A király által megerősített tanúvallomási jegyzőkönyv a prépostság ügyében
1722 körül	–	431–520	<i>A csatolt bizonyító iratokat tartalmazó másolati könyv 1722 k.</i>

2. táblázat: A székesfehérvári prépostság jogállását érintő középkori oklevelek (A 93 Acta particularia nr. 2.)

#	Eredeti forrás		Tartalom	Fennmaradás		folio
	eredeti keltezés	eredeti kiadó		ideje	jellege	
1.	1a	1519. 05. 13.	X. Leó	Privilegium (gyóntatás, feloldozás, búcsúengedély)	1699. 10. 09. (1715)	390r–390v; 396r–396v
	1b			1699. 10. 09. (1715)	egyszerű (1715)	392r–394v
2.		1519. 05. 13.	X. Leó	Privilegium (kanonoki hagyatékok)	1699. 10. 09. (1715)	391r–391v; 395r
3.	3a	1519. 05. 13.	X. Leó	A prépost és a prépostság korábbi kiváltságainak megerősítése (benne: III. Kelemen, III. Sándor, IX. Bonifác, V. Márton, IV. Sixtus oklevelével)	1715 húsvét (1715. 08. 13.)	XI. Kelemen 1715. 02. 13. /pozsonyi káptalan – F. P. által hitelesítve, pecsét (fol. 405v–405r; 397r–397v; 402r–404v)
	3b				1715. 02. 13. (1715. 03. 29.)	XI. Kelemen 1715. 02. 13. – F. P. által hitelesített példányának egyszerű másolata, (fol. 398r–401v)
	3c				1715?	egyszerű, hiányos
	3d				1715. 02. 13. u.	egyszerű, F. P.
	3e				1715. 03. 29.	átírás – F. P.
	3f				1715. 02. 13. (1614!)	nyomtatott
	4a	1191 körül?		A prépost és a prépostság kiváltságai (ld.: 5.!)	1715 húsvét (1715. 08. 13.)	tartalmi átírás (X. Leó): ld. 3a.!
	4b				1715. 02. 13. (1715. 03. 29.)	tartalmi átírás (X. Leó): ld. 3b.!
4.	4c		III. Kelemen		1715?	tartalmi átírás (X. Leó): ld. 3c.!
	4d				1715. 02. 13. u.	tartalmi átírás (X. Leó): ld. 3d.!
	4e				1715. 02. 13.	nyomtatott

A SZÉKESFEHÉRVÁRI PRÉPOSTSÁG KÖZÉPKORI KIVÁLTSÁGAI...

5.	5a	[1159-1181]	III. Sándor	Protectio	(1614!) 1715 húsvét (1715. 08. 13.)	említés (III. Kelemen): ld. 4a.!	405r
	5b				1715. 02. 13. (1715. 03. 29.)	említés (III. Kelemen): ld. 4b.!	398r
	5c				1715?	említés (X. Leó): ld. 3c.!	407r
	5d				1715. 02. 13. u.	említés (X. Leó): ld. 3d.!	449v
	5e				1715. 02. 13. (1614!)	említés, nyomtatott	509r
6.	6a	[1389]	IX. Bonifác	A prépost és a prépostság kiváltságai (exemptio)	1715 húsvét (1715. 08. 13.)	tartalmi átirás (X. Leó): ld. 3a.!	397v; 402r; 404r
	6b				1715. 02. 13. (1715. 03. 29.)	tartalmi átirás (X. Leó): ld. 3b.!	398v–399r; 400v
	6c				1715?	tartalmi átirás (X. Leó): ld. 3c.!	407v
	6d				1715. 02. 13. u.	tartalmi átirás (X. Leó): ld. 3d.!	450r–451r
	6e				1715. 02. 13. (1614!)	tartalmi átirás, nyomtatott	510r; 512r
7.	7a	1427. 06. 27.	V. Márton	IX. Bonifác oklevelének megerősítése	1715 húsvét (1715. 08. 13.)	említés (X. Leó): ld. 3a.!	402r–403v
	7b				1715. 02. 13. (1715. 03. 29.)	említés (X. Leó): ld. 3b.!	399v–401r
	7c				1715?	említés (X. Leó): ld. 3c.!	407v–408v; 406v
	7d				1715. 02. 13. u.	említés (X. Leó): ld. 3d.!	451r–451v
	7e				1715. 02. 13. (1614!)	nyomtatott	510r–511r
8.	8a	1471. 04. 15.	IV. Sixtus	A prépostság joghatóságának kiterjesztése az alárendelt	1715 húsvét (1715. 08. 13.)	tartalmi átirás (X. Leó): ld. 3a.!	402r–402v
	8b				1715.	tartalmi átirás (X.	391r–391v

				egyházakra	02 13. (1715. 03. 29.) 1715?	Lcő): ld. 3b.!	
	8c					tartalmi átírás (X. Lcő): ld. 3c.!	407v–408r
	8d				1715. 02. 13. u.	tartalmi átírás (X. Lcő): ld. 3d.!	451r; 452r– 452v
	8c				1715. 02. 13. (1614!)	nyomtatott	510r–510v
	8f				1718. 01. 04.	J. A., nyomtatott	512v–514v
9.	9a	1473. 11. 13.	IV. Sixtus	A prépostság joghatóságá- nak kiterjesz- tése az alá- rendelt	1715 húsvét (1715. 08. 13.)	tartalmi átírás (X. Lcő): ld. 3a.!	402r–402v
	9b			egyházakra	1715. 02 13. (1715. 03. 29.)	tartalmi átírás (X. Lcő): ld. 3b.!	391r–391v
	9c				1715?	tartalmi átírás (X. Lcő): ld. 3c.!	407v–408r
	9d				1715. 02. 13. u.	tartalmi átírás (X. Lcő): ld. 3d.!	451r; 452r– 452v
10.		1366. 08. 01.	V. Orbán	mitra, ezüst pásztorbot használata ünnepi misc alkalmával	1699. 10. 16.	másolat, T. J.	411v
11.		1239. 03. 06.	IX. Gergely	szentség kiszolgáltatá- sa betegeknél	1700. 08. 31.	másolat, T. J.	412v
12.		1241. 07. 16.	IX. Gergely	ítélkezési kiváltság	1700. 08. 31.	másolat, T. J.	412v
13.	13a 13b	1188. 04. 05.	III. Kelemen	Jób csztergo- mi érsék jogainak megerősítése	[1715- 1725]	betűhív másolat nyomtatott	416v, 417r 484r–484v

J. A. = Jacobus Antonius de Pretis, a római S. Maria in Vialata perjele, a Vatikáni Titkos Levéltár custosa

F. P. = Franciscus Pollioni a Bécsi Apostoli Nunciatura közjegyzője, alkancellárja

T. J. = Thomas de Julys, a Vatikáni Titkos Levéltár viceprefectusa, apostoli prothonotarius